

به نام خدا	
آزمون درس زبان فارسی ۴	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۱ زنجان
نام و نام خانوادگی:	دبیرستان نمونه دولتی روزبه
پایه چهارم ریاضی و تجربی	دی ماه ۹۳ - کلاس:
مدت آزمون: (۶۰ دقیقه)	نام دبیر:
تاریخ امتحان: (۹۳/۱۰/۱۷)	
الف) عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید (۶نمره)	
۱) من این همه نیستم	.25
۲) شیخ بو عبدالله بشکست	.25
۳) فریاد زد این پیر زندیق آمد	.25
۴) روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم	.5
۵) همه تالیان قران و سحر کوشان در عبادت بودند	.5
۶) عشق او باز اندر آوردم به بند	.75
۷) هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من	.75
۸) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی	1
۹) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد زر شدم	1
۱۰) در هر طرف ز خیل حوادث کمین گهی است / زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر	
ب) معنی لغاتی را که زیر آنها خط کشیده شده است بنویسید (۱نمره)	1
۱-بدو گفت مهتر به روی دژم ۲- پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی ۳- برون اند زین جرگه هشیار ها۴- چغزی و صعوه ای نیز بر روی آب می روند	
ج) خودآزمایی (۳نمره)	
۱) در بیت «نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید» تفاوت معنایی پرده را بنویسید	.15
۲) معادل امروزی افعال زیر را بنویسید. باز رفتند) (بشوریدند) (.15
۳) مارانی که بر دوش ضحاک رویدند مظهر چه خصلتی بودند؟	.15
۴) در بیت «ای خرم از فروغ رخت لاله زار عمر / بازا که ریخت بی گل رویت بهار عمر» ایهام بهار چیست؟	.15
۵) عبارت «سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد» بیانگر کدام ویژگی شعری سعدی است؟	.15
۶) نیایش های امام سجاد حاوی چه مضامینی است؟	.15

(د) درک مطلب (۴)

الف: با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید

همی رفت پیش اندرون مرد گرد سپاهی بر او انجمن شد نه خرد

ز دیوار ها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر خدنگ

ببارید چون ژاله ز ابر سیاه کسی را نبد بر زمین جایگاه

.15

(۱) منظور از مرد گرد کیست؟ (انجمن شدن سپاه یعنی چه)

.15

(۲) ژاله مجاز از چیست؟ (ضرب المثل جای سوزن انداختن نبود با کدام مصراع ارتباط دارد)

.15

(۳) با توجه به بیت زیر تفاوت دید مجنون با عیب جو در چیست؟

«تو مو بینی و مجنون پیچش مو تو ابرو او اشارت های ابرو»

.15

(۴) در بیت «رفت و مادر را افکند به خاک سینه بدرید و دل آورد به چنگ» قسمت مشخص شده چه مفاهیمی را می تواند داشته باشد؟

0/5

(۵) مقصود فرهاد از بیان مصراع دوم بیت چیست؟ «بگفتا گر کسبش آرد فرا چنگ / بگفت آهن خورد و خود بود سنگ»

ب: با توجه به متن زیر به پرسش ها جواب دهید

« اندیشه ای به دلش در آمد که به ظاهر حکم نباید کرد روا بود که او را قدری و پایگاهی بود، به قول مردمان خطی به وی فرو نتوان کشید»

0/5

(۱) در سخن بالا فرد از چه کاری باز داشته می شود

0/5

(۲) کدام عبارت متن بالا معادل امروزی «بر چسپ زدن به کسی» است

0/5

(۳) منظور شاعر از مصراع دوم بیت « مهین مهر ورزان که آزاده اند بریزند از دام جان تارها» چیست

(و) تاریخ ادبیات و درآمد ها (۲)

0/25

۱- کدام گزینه جزء زمینه ی خرق عادت در شاهنامه نیست؟

الف) عمر هزار ساله ی زال ب) پوشیدن برگستان ج) رویین تنی اسفندیار د) وجود سیمرغ

0/25

۲- جاهای خالی را باواژه های مناسب پر کنید .

الف-را مبتکر فن مناظره دانسته اند

0/5

ب) نثر کشف المحجوب هجویری و پخته و از جمله ی نثر های دوره ی است.

0/5

۳- یکی از زمینه های مهم شعر غنایی بعدان است که با ابعاد فردی و خصوصی تمایز دارد

0/5

۴- دو نمونه حماسه منشور را نام ببرید.

ه) آرایه های ادبی و نکات بلاغی (۲)

1

۱- با توجه به بیت «به یاد خم ابروی گلرخان / بکش جام در بزم می خوارها» به پرسش ها پاسخ دهید

الف) کدام واژه آرایه ی مجاز دارد ؟
ب) در بیت بالا کنایه را مشخص کنید

0/5

۲- با توجه به بیت « حافظ سخن بگوی که بر صفحه ی جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر »

کدام کلمه یا عبارت می تواند هم استعاره باشد ه تشبیه؟

0/5

۳- در بیت « نرگس از چشم تو دم زد بر دهانش زد صبا/ درد دندان دارد اکنون می خورد آب از قلم » یک آرایه ی حسن تعلیل وجود دارد آن را با تحلیل نموده

توضیح دهید

1

ن) شعرهای حفظی زیر را کامل کنید(۲)

0/5

الف) اورا خود.....نبودی به.....
.....من خویشتن

0/5

ب).....
بی چاره دل که هیچ ندید از گذار عمر

ج) همه عزى وهمه علمى و يقينى
همه نورى وهمه جودى و جزايبى

20

جمع